

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**

Zápis ze zasedání Vědecké rady Filozofické fakulty 28. února 2019

Neveřejné jednání

Řízení ke jmenování profesorem – schválení komise

doc. Mgr. Pavel Kosek, Ph.D.

Obor: český jazyk

Předseda:

prof. PhDr. Petr Karlík, CSc. – Masarykova univerzita

Členové:

prof. Dr. Tilman Berger – Univerzita Tübingen

prof. Mag. Dr. Stefan Michael Newerkla, Dr. – Univerzita Vídeň

prof. PhDr. Jana Pleskalová, CSc. – Masarykova univerzita

prof. PhDr. Oldřich Uličný, DrSc. – Univerzita Palackého v Olomouci

Hlasování VR:

přítomno: 24 klad. hlasů: 24 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Habilitační řízení – schválení komise

PhDr. Miroslav Světlák, Ph.D.

Obor: klinická psychologie

Předseda:

prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc. – Masarykova univerzita

Členové:

prof. PhDr. Jiří Šípek, CSc., Ph.D. – Univerzita Karlova

doc. PhDr. František Baumgartner, CSc. – Ostravská univerzita

doc. PhDr. Slávka Démuthová, PhD. – Univerzita CM v Trnavě

doc. PhDr. Hana Přikrylová Kučerová, Ph.D. – Masarykova univerzita

Hlasování VR:

přítomno: 24 klad. hlasů: 23 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 1

Schváleno.

Mgr. Michaela Fišerová, Ph.D.

Obor: **filozofie**

Předseda:

prof. PhDr. Jan Zouhar, CSc. – Masarykova univerzita

Členové:

prof. PhDr. Peter Michalovič, CSc. – Univerzita Komenského v Bratislavě

prof. Dr. phil. Josef Vojvodík, M.A. – Univerzita Karlova

doc. PhDr. Ivan Buraj, PhD. – Univerzita Komenského v Bratislavě

doc. PhDr. Dagmar Pichová, Ph.D. – Masarykova univerzita

Hlasování VR:

přítomno: 24 klad. hlasů: 24 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Habilitační práce v českém jazyce

V souladu se směrnicí Masarykovy univerzity č. 7/2017 projednala Vědecká rada Masarykovy univerzity na svém jednání 5. února 2019 žádost Filozofické fakulty Masarykovy univerzity o možnost podávat habilitační práce v českém (slovenském jazyce) po 31.12. 2020, a to v jedenácti z dvaceti tří oborů, pro které má FF MU akreditaci. Hlasováním Vědecká rada Masarykovy univerzity dospěla k závěru, že možnost podávat habilitační práce v českém (slovenském) jazyce je přiznána oborům Historie – české dějiny, Česká literatura, Český jazyk, Etnologie a Lingvistika konkrétních jazyků (slovanské jazyky). Zamítla tuto možnost pro obory Archeologie pravěku a středověku, Pomocné vědy historické, Filozofie, Teorie a dějiny slovanských literatur (ruská literatura), Muzikologie, Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

K tomu zaujala Vědecká rada Filozofické fakulty Masarykovy univerzity stanovisko (v příloze) s požadavkem, aby bylo zasláno členům Vědecké rady Masarykovy univerzity.

Hlasování VR:

přítomno: 24 klad. hlasů: 24 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Schvalování komisí pro státní závěrečné zkoušky a školitelů doktorského studia

Jmenování členů komise pro státní závěrečné zkoušky bakalářské

Ukrajinská studia

Mgr. et Bc. Eva Reutová

Jmenování členů komise pro státní rigorózní zkoušky

Obecná jazykověda

Mgr. et Mgr. Martin Janečka, Ph.D. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), pro rigorózní zkoušku Mgr. Jiřího Šobra

Jmenování členů komise pro státní závěrečné zkoušky doktorské a obhajoby disertačních prací

Archeologie (stávající obor)

Dr. phil. Peter Milo pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Gabriely Dreslerové

Česká literatura (stávající obor)

Mgr. Jiří Koten, Ph.D. (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Pedagogická fakulta)

Historie – české dějiny (stávající obor)

Mgr. Norbert Kmeť, CSc. (Ústav politických věd SAV), pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Josefa Hally

Mgr. Libor Svoboda, Ph.D. (Ústav pro výzkum totalitních režimů), pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Josefa Hally

Pedagogika

Dr. Attila Varga (EKU - Hungarian Institute for Educational Research and Development), prof. Dr. Andrea Kárpáti, DrSc. (Eötvös Loránd University Budapest) a Dr. Erika Kopp (Eötvös Loránd University Budapest) pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Kinley Seden

Religionistika (stávající obor)

prof. Luther H. Martin (University of Vermont, emeritus) pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Vojtěcha Kaše

prof. Petri Luomanen (University of Helsinki) pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Vojtěcha Kaše

doc. Risto Uro (University of Helsinki) pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Vojtěcha Kaše

Mgr. Aleš Chalupa, Ph.D., pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertační práce Mgr. Vojtěcha Kaše

Doplnění členů oborové komise doktorského studijního oboru

Filologicko-areálová studia (stávající obor)

prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (garant oboru) nový předseda místo prof. PhDr. Ivo Pospíšila, DrSc., který dále zůstává členem OK

Mgr. Josef Šaur, Ph.D.

Mgr. Jana Kostincová, Ph.D. (Univerzita Hradec Králové)

doc. PhDr. Jaromír Linda, Ph.D. (Univerzita v Bělehradě)

Literární komparatistika (stávající obor)

doc. Mgr. Sylvie Stanovská, Dr. (garant oboru) nová předsedkyně místo prof. PhDr. Ivo Pospíšila, DrSc., který dále zůstává členem OK

Prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc. (Prešovská univerzita)

Paleoslovenistika a slovanské jazyky (stávající obor)

doc. Mgr. Miroslav Vepřek, Ph.D. (Univerzita Palackého v Olomouci)

doc. PhDr. Irena Bogoczová, CSc. (Ostravská univerzita)

prof. PhDr. Miroslav Dudok, DrSc. (Univerzita Komenského v Bratislavě)

Religionistika (stávající obor)

doc. PhDr. David Zbiral, Ph.D. – nový předseda místo doc. PhDr. Luboše Bělky, CSc., který dále zůstává členem OK

Ruská literatura (stávající obor)

Mgr. Polina Zolina, PhD.

Mgr. Jana Kostincová, Ph.D. (Univerzita Hradec Králové)

doc. PhDr. Jan Vorel, Ph.D. (Ostravská univerzita)

Ruský jazyk (stávající obor)

doc. PhDr. Jiří Gazda, CSc. (garant oboru) - nový předseda místo doc. PhDr. Aleše Brandnera, CSc., který dále zůstává členem OK

doc. Halyna Myronova, CSc.

Mgr. Stanislava Špačková, Ph.D.

PhDr. Taťána Juříčková, Ph.D.

PhDr. Jindřich Kesner, CSc. (Univerzita Hradec Králové)

doc. Mgr. Jiří Korostenski, CSc. (Západočeská univerzita v Plzni)

Teorie a dějiny slovanských literatur (stávající obor)

doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D. (garant oboru) - nový předseda místo prof. PhDr. Ivo Pospíšila, DrSc., který dále zůstává členem OK

prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.

Mgr. Josef Šaur, Ph.D.

Doplnění oborové rady doktorského studijního programu

Dějiny starověku (nový program)

interní:

doc. Ivan Foletti, MA, Docteur ès Lettres

doc. Lucie Olivová, MA, Ph.D., DSc.

doc. JUDr. Pavel Salák, Ph.D.

Mgr. Aleš Chalupa, Ph.D.

Filologie (stávající program)

Interní:

prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.

doc. Mgr. Sylvie Stanovská, Dr.

doc. PhDr. Jiří Gazda, CSc.

doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.

Teorie a dějiny umění (nový program)

interní:

prof. PhDr. Lubomír Slaviček, CSc.

doc. PhDr. Ladislav Kesner, Ph.D.

doc. Mgr. Pavel Suchánek, Ph.D.

externí:

prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D. (Univerzita Karlova – Katolická teologická fakulta)

PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (Ústav dějin umění AV ČR)

Školitelé doktorského studia – do 3 studentů

Dějiny starověku (stávající obor)

Mgr. et Mgr. Markéta Melounová, Ph.D., pro Mgr. Martina Šmerdu (*Náboženská pozice vybraných římských císařů 3. století v Římě i v provinciích*) – změna školitele

Paleoslovenistika a slovanské jazyky (stávající obor)

PhDr. Ilona Janyšková, CSc., pro Mgr. Miloše Pantiće (*Obraz smrti v srbském jazyce – etnolingvistická analýza*)

Hlasování VR:

přítomno: 25 klad. hlasů: 25 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Veřejné jednání

Skrutátoři: prof. Blatný, prof. Rabušicová

Habilitační řízení

Dr. phil. Peter Milo

Obor: **archeologie pravěku a středověku**

Předseda:

prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D. – Masarykova univerzita

Členové:

prof. RNDr. Antonín Přichystal, DSc. – Masarykova univerzita

doc. Mgr. Petr Květina, Ph.D. – Akademie věd ČR

doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc. – Akademie věd ČR

doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc. – Slovenská akademie věd

Oponenti:

prof. PhDr. Martin Gojda, CSc., DSc. – Západočeská univerzita v Plzni

doc. RNDr. Roman Pašteka, Ph.D. – Univerzita Komenského v Bratislavě

doc. PhDr. Jozef Zábojník, CSc. – Slovenská akademie věd

Ve své přednášce se habilitand zaměřil na prezentaci využití geofyzikálních technologií při prospekci archeologických lokalit. Názorně ukázal výhody i meze jednotlivých postupů a na příkladech jasně dokumentoval nutnost komplementarity nových technologií s terénními výzkumy. Výklad byl názorný, přehledně strukturovaný. Podněty, které vzešly z posudků, Peter Milo rozvedl do výkladu, který propojil s právě prezentovanou problematikou. V následné diskusi přesvědčivě zodpověděl vznesené dotazy. Poté vědecká rada přistoupila k hlasování.

Hlasování VR:

přítomno: 25 klad. hlasů: 25 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Mgr. Petra Mutlová, M.A., Ph.D.

Obor: **klasická filologie**

Předseda:

prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. – Masarykova univerzita

Členové:

prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc. – Akademie věd ČR

prof. dr hab. Pawel Kras – Katolická univerzita Lublin

prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek – Univerzita Karlova
doc. PhDr. Hana Bočková, Dr. – Masarykova univerzita
Oponenti:

Dr hab. Krystyna Krauze-Blachowicz – Univerzita Varšava
doc. PhDr. Helena Krmíčková, Dr. – Filozofická fakulta MU
Prof. Elizabeth Solopova – Univerzita Oxford

Habilitační přednáška Petry Mutlové zkoumala problematiku podoby latiny na středověkých univerzitách. Ústřední otázkou byla dialektika jednoty a diverzity, neboť univerzální latina měla i regionální podoby. Petra Mutlová se zaměřila na oborové učebnice, které při neexistenci explicitní gramatické kodifikace zajišťovaly na středověkých univerzitách jednotný výukový a s tím spojený jazykový rámec. Její výklad byl dobře členěný, jasný, názorný a poučeně dokumentovaný. Protože posudky oponentů vyzněly laudativně a vyzdvihly erudici i výzkumný přínos habilitandky, zaměřila se diskuse na otázky vznesené z pléna. Ty Petra Mutlová zodpověděla ke všeobecné spokojenosti. Poté vědecká rada přistoupila k hlasování.

Hlasování VR:

přítomno: 25 klad. hlasů: 25 zápor. hlasů: 0 zdržel se: 0

Schváleno.

Příští zasedání VR FF MU se budou konat 11. 4., 23. 5. a 20. 6. 2019.

Zapsala: Jarmila Hudečková

Schválil: prof. PhDr. Milan Pol, CSc.

Stanovisko Vědecké fakulty Filozofické fakulty Masarykovy univerzity k rozhodnutí Vědecké rady Masarykovy univerzity z 5. února 2019

V souladu se směrnicí Masarykovy univerzity č. 7/2017 projednala Vědecká rada Masarykovy univerzity na svém jednání 5. února 2019 žádost Filozofické fakulty Masarykovy univerzity o možnost podávat habilitační práce v českém (slovenském jazyce) po 31.12. 2020, a to v jedenácti z dvaceti tří oborů, pro které má FF MU akreditaci. Hlasováním Vědecká rada Masarykovy univerzity dospěla k závěru, že možnost podávat habilitační práce v českém (slovenském) jazyce je přiznána oborům Historie – české dějiny, Česká literatura, Český jazyk, Etnologie a Lingvistika konkrétních jazyků (slovanské jazyky). Zamítla tuto možnost pro obory Archeologie pravěku a středověku, Pomocné vědy historické, Filozofie, Teorie a dějiny slovanských literatur (ruská literatura), Muzikologie, Teorie a dějiny divadla, filmu a audiovizuální kultury.

K tomu dovoluje tento komentář k aspektu procedurálnímu a věcnému.

Zápis VR MU neobsahuje žádné zdůvodnění, ať už souhlasu, či zamítnutí. Poukazuje to na chvatný způsob projednání, bez řádné argumentace k jednotlivým oborům.

Z toho patrně pramení diskrepance ve výsledku rozhodovacího procesu.

1. Jestliže byla možnost přiznána Českému jazyku a České literatuře, proč byla zamítnuta Teorii a dějinám divadla, filmu a audiovizuální kultury, jejichž největší sektor bádání se týká české kultury od středověku po současnost? Totéž se týká Muzikologie tam, kde bádání souvisí s jazykem a kulturou, byť v menší míře.
2. Jestliže byla možnost přiznána oboru Historie – české dějiny a Etnologie, proč byla zamítnuta oboru Pomocné vědy historické, který se často dotýká reedice staročeských památek a bádání ve starších českých dějinách? Totéž platí o archeologii všude tam, kde archeologické výzkumy souvisejí s českými dějinami a kde dokumentují svými vykopávkami a nálezy život středoevropského osídlení, podobně jako to činí etnologie v blízké a dochované kulturní paměti.

Uvedené diskrepance jsou závažnější a bez zdůvodnění postrádají racionální jádro.

K výše uvedenému lze dodat několik poznámek obecnějšího rázu. Překlad habilitační práce do angličtiny či jiného jazyka ve výše zamítnutých oborech nikterak neřeší to, co je pro validní rozhodnutí o úrovni habilitační práce rozhodující, totiž oslovení kvalitních oponentů zasvěcených do dané problematiky a schopných se vyslovit ke kvalitě práce. Je mylné se domnívat, že by oponenti a členové komisí tvořili uzavřený kroužek omezený na Česko a Slovensko. I habilitační práce v češtině jsou oponovány renomovanými zahraničními odborníky, kteří znají český prostor, středoevropskou problematiku, a tedy i jazyk.

Překlad do angličtiny či jiného jazyka neřeší zásadní, etický problém. Překladatel je vždy spoluvůrce textu v cílovém jazyce. Koho bude oponent a vědecká rada posuzovat? Habilitanda nebo také překladatele? Překlad totiž není pouhé převedení slov, nýbrž přetlumočení myšlenkových konceptů, jejichž distribuce a artikulace je v každém jazyce jiná. Pokus se zpětným překladem je průkazný: při zpětném překladu z cizího jazyka se nikdy nedospěje k původnímu textu.

Zásadní otázkou, která se týká výše uvedených oborů, ale nejvíce filozofie, je úloha jazyka u humanitních oborů. Zatímco u většiny vědních oborů je jazyk užíván jako nástroj pro vyjádření poznání skutečnosti, v humanitních oborech jazyk představuje sám předmět i nástroj poznávání a konceptualizace skutečnosti. A protože jazyky jsou strukturou různé a každý jazyk umožňuje jinak uchopit skutečnost a myšlení, je důležitou součástí pokroku humanitního bádání konfrontace poznávání v různých jazycích, tak jak to činí filozofie. Pohled na rozvoj filozofie, filologií a historických a kulturologických věd ukazuje, že jejich rozmach nastal v okamžiku, kdy se z univerzální latiny přešlo k národním jazykům a kdy se vytvořily různorodé a navzájem se konfrontující myšlenkové a badatelské tradice v atmosféře myšlenkové svobody.

Zejména ve filozofii – ale platí to i o jiných oborech – vyloučit češtinu a zúžit možnost bádání na cizí jazyk, jako by tomu mělo být v případě habilitační práce, znamená něco, co je pro humanitní obory

šokující, totiž omezení svobody bádání a zkoumání. Je zřejmé, že předurčit jazyk bádání jako jediný možný (a vyloučit přitom národní jazyk) znamená vymezit téma bádání i způsob bádání, tedy předmět i metodologii. Pro budoucnost poznání je to nebezpečné.

Jsou zde ještě diskutabilní aspekty Směrnice Masarykovy univerzity č. 7/2017, především pasus dávající možnost žádat v jednotlivých případech habilitací o výjimku prostřednictvím rektora a Vědecké rady Masarykovy univerzity. Z hlediska budoucí praxe lze považovat ono opatření za nefunkční a ve svých důsledcích za zcestné. První otázka, kterou je nutno si položit, je, kdy o ono povolení žádat: před započtím několikaletého výzkumného snažení, tedy před započtím práce na habilitaci? V humanitních oborech obvykle není habilitační práce vytvořem ad hoc či jen souborem dílčích výstupů, nýbrž výsledkem dlouholetého, cíleného výzkumu v daném sektoru poznání, který je i jazykově a teritoriálně vymezen. Znamenalo by to předkládat VR MU nikoli habilitační práci, nýbrž projekt výzkumu, a to s několikaletým předstihem. Anebo se má habilitační práce předložit VR MU po dokončení nebo těsně před dokončením a riskovat zamítnutí? Z hlediska dlouhodobé praxe to znamená, že rozumný badatel nebude nic podobného riskovat, obrátí se na jinou univerzitu, která skýtá svobodu bádání. V důsledku pak prestižní pracoviště Masarykovy přestanou být referenčními univerzitními pracovišti. Bez habilitací a jmenovacích řízení hrozí, že Masarykova univerzita přijde o akreditaci v těchto oborech. Opět se to nejbolestněji dotýká filozofie.

Dodáváme, že snaha akcentovat publikace v mezinárodním prostředí (a tedy i jazycích obvyklých pro obor mezinárodně) je správná, a musí jít o soustavnou snahu. Koneckonců právě mezinárodní rozměr se mimo jiné hodnotí při graduačních řízeních, včetně habilitací. Ale utilitárně vymezit tento aspekt jazykem habilitačního spisu účel neplní, nemá to daleko k prázdnému gestu a neúčelnému formalismu. To, že se postupně vytváří nová celosvětová koiné v angličtině, je jistě výhodné. Angličtina je také stále více využívána i v humanitních vědách k šíření poznání. Ale zásadně zúžit jazykovou bohatost znamená předem vyloučit mnohé z budoucích cest poznání. Víme, že toto přesvědčení, jež vychází z dlouholeté zkušenosti, je možná nesdělitelné badatelům, kteří zkoumají předmětnou skutečnost a nikoli způsob poznávání a myšlení.

Nelze než souhlasit s názorem členky Mezinárodní vědecké rady MU (ISAB) profesorky Marie-Janine Calic z Mnichovské univerzity: „Nemůžeme a neměli bychom vše dělat jen v angličtině, vytratila by se velká část znalostí a vědeckého dědictví. Pokud je ale národní obor silný, bude viditelný a silný i v mezinárodním kontextu a spolupráci.“ Její názor je uveřejněn v únorovém čísle Magazínu MU.

Toto stanovisko bylo jednomyslně přijato Vědeckou radou Filozofické fakulty Masarykovy univerzity na jednání 28. 2. 2019.

Příloha: Hodnocení Oborových žebříčků QS World University Rankings dle dokumentace MU.

Z dokumentu vyplývá, že tři obory, které jsou většinou pěstovány na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, se umístily výše, než je celkové umístění Masarykovy univerzity, a že obor Archeologie, kterému Vědecká rada Masarykovy univerzity upřela svým hlasem možnost podávat habilitační práce v českém jazyce, se ukazuje jako mezinárodně nejméně úspěšný. A to přesto, že většina habilitačních prací v tomto oboru je podávána v češtině. Jaký je potom vztah mezi kvalitní habilitací v českém jazyce a mezinárodním ohlasem oboru?

MUNI Oborové žebříčky QS v roce 2019

- Oborové žebříčky QS zveřejněné v roce 2019 pokrývaly **48 oborů** (stejně jako v předchozím roce)
- Založené na 4 indikátorech: na výsledcích mezinárodních průzkumů reputace mezi akademiky a mezi zaměstnavateli, na citovanosti publikací a H-indexu.

MUNI se umístila v roce 2019 v 8 oborech (v r. 2018 v 5 oborech):

- **English Language & Literature (201–250, meziroční zlepšení pozice)**
- **Linguistics (201–250, meziročně beze změny)**
- **Agriculture & Forestry (201–250, meziročně beze změny)**
- **Biological Sciences (351–400, meziroční zlepšení pozice)**
- **Medicine (401–450, meziročně beze změny)**

Ve 3 oborech se letos umístila poprvé:

- **Archaeology (151–200)**
- **Computer Science & Information System (451–500)**
- **Chemistry (501–550)**

Oborové žebříčky QS: Srovnání umístění MUNI v letech 2018 a 2019

Oborové žebříčky, ve kterých se umístí uje MUNI (z celkem 48 obor. žebříčků)	2018	2019
English Language & Literature	251–300	201–250
Linguistics	201–250	201–250
Agriculture & Forestry	201–250	201–250
Biological Sciences	451–500	351–400
Medicine	401–450	401–450
Archeology	x	151–200
Computer Science & Information System	x	451–500
Chemistry	x	501–550